

המזבח העליון) לגרעון. מה הטעם?
משום שמתחברים הגרושין זה
עם זה.

וכוד זה, שפתיב (דברים כד) וכתב
לה ספר פריית ונתן בידה וגו',
ויצאה מביתו והלכה והיתה
לאיש אחר. ממשמע שאמר
והלכה והיתה לאיש, לא ידענו
(שאותה שהולכת אצל בעלה שגרש אותה)

(שזה אינו) (אורו שגרש אותה)? מה
זה אחר? אלא כמו שנאמר,
שנינו אחר, ואחר פתיב, ואחר
קוראים אותו, שפתיב (איוב ח)
ומעפר אחר יצמחו. והגרושים
מתחברים כאחד, גרושים של
אותו העולם וגרושים של העולם
הזה. ומה שהאשה הזו היתה
בדיוקן עליון, הרי השתעבדה
לדיוקן תחתון, קוראים לו אחר.
וקוראים לו אחרון. מנין לנו
אחרון? שפתיב (שם ט) ואחרון על
עפר יקום. וכאן פתיב ושנאה
האיש האחרון. או, פי ימות
האיש האחרון. אחרון? שני היה
צריך להיות! ואם תאמר שלא
תזדוג אפילו לעשרה זה אחר זה
- לא כף. וכי לבעל הזה תזדוג
ולא לאחר. מה זה אחרון?

א"א זהו האחר הזה שאמרנו,
והוא אחר, והוא אחרון. עכשו
האבן מתגלגלת בכף הקלע. למה
אחר נקרא כף? שהרי כל הבגין
נפל וחסר לעפר, הוא היה מה
שקנה ולא אחר. למה קוראים
לו אחר? אף כף למה נקרא
אחרון, וכי הוא אחרון? והרי
אם יתישר - יפה, ואם לא -
יחזר ויתגלגל וינטע פמקדם.
למה נקרא אחרון?

אב"ר בא וראה, פתיב (בראשית
א) וירא אלהים את כל אשר
עשה והנה טוב מאד. מה זה
טוב? שנינו, זה מלאך הטוב.
מאד - זה מלאך המות. ולכל

אבנא (נ"א מדבקה עלאה) לגרעונא. מאי טעמא.
בגין דמתחברין תרוכין בהדי הדדי.

ורזא דא דכתיב, (דברים כד) וכתב לה ספר פריית
ונתן בידה וגו', ויצאה מביתו והלכה
והיתה לאיש אחר. ממשמע דאמר, והלכה
והיתה לאיש, לא ידענא (דכתיב אולה לגבי בעלה דתריף
לה) (נ"א דליתיה) (הוא דתריף לה), מאי אחר. אלא כמה
דאתמר, אחר תנן, ואחר פתיב, ואחר קרינן
ליה, דכתיב, (איוב ח) ומעפר אחר יצמחו.
ותרוכין מתחברין פחדא, תרוכין דהווא
עלמא, ותרוכין דהאי עלמא. ומה דהות האי
אתתא, בדיוקנא עלאה, הא אשתעבדא
לדיוקנא תתאה, קרינא ליה אחר.

וקרינן ליה אחרון, אחרון מנלן. דכתיב, (איוב
ט) ואחרון על עפר יקום. והכא כתיב
ושנאה האיש האחרון. או פי ימות האיש
האחרון. אחרון, שני מיבעי ליה. ואי תימא,
דלא תזדוג אפילו לעשרה, דא בטר דא. לאו
הכי. וכי לבעלה דא תזדוג, ולא לאתרא,
מאי אחרון.

אלא דא איהו האי אחר דקאמרן, ואיהו אחר,
ואיהו אחרון. השתא אבנא מתגלגלא
בקוספתא. אחר אמאי אקרי הכי דהא כל
בנינא נפל, ואתהדר לעפרא, איהו הוה מה
דהוה, ולא אתרא. אמאי קרינן ליה אחר. אוף
הכי אמאי אקרי אחרון, וכי אחרון איהו, והא
אי יתישר יאות, ואי לא, יהדר ויתגלגל
ויתנטע פמלקדמין, אמאי אקרי אחרון.

אב"ר תא חזי, פתיב (בראשית א) וירא אלהים את
כל אשר עשה והנה טוב מאד, מאי
טוב. תנינן, דא מלאך דטוב. מאד, דא מלאך
המות. ולכלא קדשא בריך הוא ארמין תקונוי.
תא חזי, פתיב (בראשית ב) ונהר יוצא מעדן